

Til landets kommuner utenfor helseregion Midt-Norge

Deres ref

Vår ref
20/1554-

Dato
15. Oktober 2020

Akson: Helhetlig samhandling og felles kommunal journalløsning

Kjære ordførere i landets kommuner utenfor helseregion Midt-Norge

Jeg viser til mitt brev av 24. april 2020 med invitasjon til å underskrive en intensjonserklæring for *Akson: Helhetlig samhandling og felles kommunal journalløsning*. En signering var ett uttrykk for kommunens støtte til og intensjon om deltakelse i det videre arbeidet med Akson. Signeringen innebar ingen kjøpsforpliktelse eller annen økonomisk forpliktelse for kommunen, og det gjenstår fremdeles viktig arbeid og avklaringer som staten og KS/kommunesektoren sammen vil utrede. Jeg ønsker i dette brevet å orientere om status på intensjonserklæringer og veien videre.

Det er 186 av 291 kommuner som har signert intensjonserklæringen. Kommunene representerer om lag to tredjedeler av innbyggerne utenfor Midt-Norge. At så mange har signert erklæringen, er et sterkt signal om at kommunene ønsker bedre journal- og samandlingsløsninger. Jeg er i tillegg imponert over at så mange kommuner tok stilling til dette på et tidspunkt hvor utbruddet av Covid-19 krevde mye tid og ressurser.

Det sterke signalet fra kommunene har regjeringen tatt til seg, og i forslag til statsbudsjett for 2021 er det foreslått at Stortinget bevilger 93 mill. kroner til det videre arbeidet med felles kommunal journalløsning, og 189 mill. kroner til arbeidet med helhetlig samhandling.

Om lag 100 kommuner signerte ikke intensjonserklæringen innen fristen den 1. juli. Noen kommuner hadde ikke tid til å behandle erklæringen, mens andre kommuner ikke ønsket å signere erklæringen nå. De kommunene som ikke har signert intensjonserklæringen, vil i likhet med kommunene som har signert intensjonserklæring få mulighet til å inngå

forpliktelsesavtale eller opsjonsavtale senere, og senere ta i bruk den felles kommunale journalløsningen.

Felles kommunal journalløsning

Det er i dag et stort antall journalløsninger i ulike versjoner og varianter i kommunene. IKT-systemene er hovedsak begrenset til én virksomhet/tjeneste og understøtter i begrenset grad pasientforløp på tvers av virksomheter, omsorgsnivå eller tjenester innad i kommunene. Dette øker risikoen for dårlig pasientsikkerhet, lav kvalitet og dårlig ressursutnyttelse.

I den eksterne kvalitetssikringen av forprosjektet ble det anbefalt å utarbeide et oppdatert styringsdokument for felles kommunal journalløsning, der enkelte av forprosjektets anbefalinger detaljeres ut og konkretiseres. I det videre arbeidet vil derfor staten og KS/kommunesektoren sammen arbeide både med organisering og styring av journalprosjektet og etablering, organisering og styring av selskapet som felles kommunal journalløsning skal organiseres i. Det skal også arbeides med videreutvikling av anskaffelses-, løsnings og gjennomføringsstrategi for stegvis utvikling av en åpen journalplattform over tid. Det vil være viktig at staten og kommunesektoren i felleskap besvarer viktige spørsmål som kommunesektoren har reist, blant annet formalisert gjennom vedtak i Nasjonalt e-helsestyre den 27. februar 2020.

I det videre arbeidet må det også utvikles et beslutningsgrunnlag som underlag for administrativ og politisk behandling i hver enkelt kommune. Beslutningsgrunnlaget skal sette kommunen i stand til å ta stilling til om kommunen vil inngå forpliktelsesavtale eller opsjonsavtale, jf. pkt. 2 i intensjonsavtalen. Statens finansiering av programaktiviteter utover 2021 og 2022, forutsetter at kommuner som representerer 55 prosent av innbyggerne har forpliktet seg til deltagelse. Beslutningsgrunnlaget skal blant annet opplyse kommune om fordeler og ulemper med å ta del i felles kommunal journalløsning, antatte økonomiske konsekvenser over tid (herunder fordeling av kostnader og gevinster) og risikobildet både for stat og kommune.

Organisering av det videre arbeidet med felles kommunal journalløsning

Det er nedsatt en styringsgruppe for arbeidet med et oppdatert styringsdokument, forberedelse til selskapsetablering og utarbeidelse av et beslutningsgrunnlag for kommunene. Styringsgruppen består av et utvalg av kommuner, KS og Helse- og omsorgsdepartementet. Trondheim kommune, Norsk Helsenett SF og Direktoratet for e-helse deltar som observatører. Styringsgruppen ledes fra i høst av kommunedirektøren i Stavanger kommune. Under forutsetning av at en eller flere kommuner vedtar å stifte og etablere et selskap våren 2021, vil arbeidet med den felles kommunale journalløsningen i første omgang organiseres i et selskap med kommunalt majoritetsseierskap der staten eventuelt har en minoritetspost. Det tas sikte på å etablere selskapet innen 1. juli 2021.

Arbeidet med en felles kommunal journalløsning er et samarbeidsprosjekt mellom kommuner og stat. Det er dette felles prosjektet som har ansvar for å svare ut gjenstående spørsmål som senere vil danne grunnlag for et beslutning i kommunene. Fra i høst ledes

styringsgruppen i samarbeidsprosjektet mellom nasjonale myndigheter, KS og kommuner av kommunesiden, og prosjektledelsen er overtatt av en programleder, frikjøpt av KS, fra Bærum kommune. Staten vil bidra med en betydelig del av finansieringen, kompetanse og personell i det videre arbeidet. Det er viktig at fremdriften ikke stopper opp i påvente av selskapsetableringen. KS vil, på vegne av kommunefellesskapet, derfor være tilskuddsmottaker frem til et selskap er etablert.

Helhetlig samhandling

Felles kommunal journalløsning vil legge til rette for bedre samhandling internt i kommunene og mellom kommunene. Den vil også tilrettelegge for samhandling mellom primær- og spesialisthelsetjenesten og andre som må samhandle med helsetjenesten om innbyggernes behov. Nasjonale e-helseløsninger skal derfor videreutvikles og legge til rette for samhandling mellom alle helseaktører, der legemiddelområdet er høyt prioritert. Dagens nasjonale e-helseløsninger, som kjernejournal, e-resept og hels norge.no vil derfor styrkes gjennom investeringer i personell- og virksomhetsregister for kommunene, tillitstjenester som kun gir helsepersonell med tjenstlig behov innsyn i sensitiv pasientinformasjon, og en nasjonal informasjonstjeneste for laboratorie- og røntgensvar.

Arbeidet med helhetlig samhandling vil i likhet med øvrige nasjonale e-helseløsninger organiseres i Direktoratet for e-helse i samarbeid med Norsk Helsenett SF. Som en del av arbeidet skal direktoratet utarbeide et veikart som skal gi en samlet oversikt over pågående utvikling og aktørenes innføring og bruk av øvrige nasjonale e-helseløsninger, blant annet pasientens legemiddelliste. Det skal etableres et forprosjekt for helhetlig samhandling, som vil beskrive nasjonale samhandlingsløsninger i en helhet. Relevante aktører i sektoren vil tas med i arbeidet.

Mer informasjon

Mer informasjon om arbeidet med felles kommunal journalløsning finnes på nettsidene til KS, www.ks.no/akson. Det er lagt ut mer detaljert informasjon og tidligere utredninger på nettsidene til Direktoratet for e-helse, www.ehelse.no.

Med vennlig hilsen

Bent Høie

Kopi

- Kommuner i helseregion Midt-Norge
- KS
- Norsk Helsenett SF
- Direktoratet for e-helse
- De regionale helseforetakene